

**Desanka Maksimović** (rođena 16.5. 1898. u Rabrovici kod Valjeva, preminula 11.2. 1993, u Beogradu) je bila srpska pesnikinja, profesorica književnosti i članica Srpske akademije nauka i umetnosti.

Desanka Maksimović je rođena 16. maja 1898. u selu Rabrovici, u okolini Valjeva. Bila je najstarije dete oca Mihaila, učitelja, i majke Draginje. Odmah posle njenog rođenja, Mihailo Maksimović je dobio premeštaj, te se porodica odselila u Brankovinu. U Brankovini je provela detinjstvo sve do kraja osnovne škole, a u Valjevu je završila gimnaziju.

Posle Prvog svetskog rata upisala se na Filozofski fakultet u Beogradu gde je studirala na odeljenju za svetsku književnost, opštu istoriju i istoriju umetnosti. Kada je 1923. diplomirala, najpre je radila u Obrenovačkoj gimnaziji, a zatim je postavljena za suplenta u Trećoj ženskoj gimnaziji u Beogradu.

Desanka Maksimović je provela godinu dana u Parizu je na usavršavanju kao stipendista francuske vlade. Nakon što je od 3. septembra 1925. radila oko godinu dana u učiteljskoj školi u Dubrovniku, prešla je ponovo u Beograd gde je radila u Prvoj ženskoj gimnaziji. Jedna od njenih učenica bila je i Mira Alečković, koja je takođe postala pesnikinja i bliska prijateljica Desanke Maksimović. Početkom Drugog svetskog rata je otišla u penziju, ali se u službu vratila 1944. i u istoj školi ostala do konačnog penzionisanja, 1953.

Početkom avgusta 1933. Desanka Maksimović se udala za Sergeja Slastikova. Nisu imali dece. Putovala je širom tadašnje Jugoslavije i imala veliki broj prijatelja među piscima i pesnicima; u njih su spadali i Miloš Crnjanski, Ivo Andrić, Isidora Sekulić, Gustav Krklec, Branko Ćopić, Oton Župančič i mnogi drugi.

Dana 17. decembra 1959. izabrana za dopisnog člana [[Srpska akademija nauka i umetnosti|Srpske akademije nauka i umetnosti, a 16. decembra 1965. za redovnog člana.

Desanka Maksimović preminula je 11. februara 1993. godine, u svojoj 95. godini, u Beogradu. Sahranjena je u Brankovini kod Valjeva.

Desanka Maksimović je bila pesnik, pripovedač, romansijer, pisac za decu, a povremeno se bavila i prevođenjem, mahom poezije, sa ruskog, slovenačkog, bugarskog i francuskog jezika.

Objavila je oko pedeset knjiga poezije, pesama i proze za decu i omladinu, pripovedačke, romansijerske i putopisne proze. Svoje prve pesme je objavila 1920. godine u časopisu „Misao“.

Njena poezija je i ljubavna i rodoljubiva, i poletna, i mladalačka, i ozbiljna i osećajna. Neke od njenih najpopularnijih pesama su: „Predosećanje“, „Strepnja“, „Prolećna pesma“, „Opomena“, „Na buri“, „Tražim pomilovanje“ i „Pokošena livada“.

Čuvši za streljanje đaka u Kragujevcu 21.10. 1941, pesnikinja je napisala jednu od svojih najpoznatijih pesama „Krvava bajka“ - pesmu koja svedoči o teroru okupatora nad nedužnim narodom u Drugom svetskom ratu. Pesma je objavljena tek posle rata.

Najčešći motiv u poeziji Desanke Maksimović je bila ljubav, i njena reč, odnos prema svetu i filozofija su i sami bili pesničke prirode. Njena poezija je odlikovana čitavim obiljem novih

aliteracija i rima. Njeno osnovno pesničko geslo je bilo da poezija treba da bude razumljiva, jasna, iskrena, otvorena prema čoveku i životu.

Mnoge njene pesme predstavljaju poziv ljudima da budu dobri, plemeniti, ponositi, postojani, da poštuju ljude drugačijih uverenja i načela, mišljenja, boja i vera, i da budu strogi prema svojim manama kao i prema tuđim. Od svih vrednosti u životu ona je kroz svoje pesme posebno isticala slobodu, odanost, hrabrost, dobrotu i nekoristoljublje.

Desanka je bila od onih priroda u kojima se još u detinjstvu zametne ljubav koje se do kraja života ne odriču. Jer, sve u Desanki je pesničko: i reč, i odnos prema svetu, i filozofija. Reklo bi se čak da ništa drugo nije mogla biti do to što jeste. Sve što je napisala, napisala je srcem. A to njeno srce otvoreno je uvek i svuda, svemu i svakome.

Lirika Desanke Maksimović se od samog početka doživljavala kao čista ispovest srca, što je i sadržano u stihu "Ja sam lovac srca svoga rodenog". Njeno osnovno pesničko geslo je da poezija treba da bude razumljiva, jasna, iskrena, otvorena prema čoveku i životu, da izvire iz njih.